

## ODJEL ZA ETNOLOGIJU I ANTROPOLOGIJU

### KONTAKTI:

|                                | IME I TITULA                     | TEL./FAKS     | ADRESA E-POŠTE    |
|--------------------------------|----------------------------------|---------------|-------------------|
| PROČELNICA ODJELA              | doc. dr. sc. Danijela Birt Katić | (023) 345 073 | dbirt@unizd.hr    |
| ZAMJENICA<br>PROČELNIKA ODJELA | doc. dr. sc. Tomislav Oroz       | (023) 345 015 | toroz@unizd.hr    |
| TAJNIK                         | Danijel Pavičić, mag. oec.       | (023) 345 021 | dpavicic@unizd.hr |
| ECTS/ERASMUS<br>KOORDINATORICA | Jelena Kupsjak, asistentica      | (023) 345 015 | jkupsjak@unizd.hr |

**ADRESA:** Dr. Franje Tuđmana 24i, 23 000 Zadar

**URL:** <http://www.unizd.hr/etnologijaianthropologija/naslovnica>

### NASTAVNICI:

| IME                        | ZVANJE                    | TEL.          | ADRESA E-POŠTE                              | KONZULTACIJE         |
|----------------------------|---------------------------|---------------|---------------------------------------------|----------------------|
| Dunja Brozović<br>Rončević | izvanredna<br>profesorica | (023) 345 037 | dbrozovic@unizd.hr                          | vrijeme konzultacija |
| Senka Božić<br>Vrbanić     | izvanredna<br>profesorica | (023) 345 037 | svrbanci@unizd.hr<br>senka.bozic1@gmail.com | vrijeme konzultacija |
| Danijela Birt<br>Katić     | docentica                 | (023) 345 073 | dbirt@unizd.hr                              | vrijeme konzultacija |
| Tomislav Oroz              | docent                    | (023) 345 015 | toroz@unizd.hr                              | vrijeme konzultacija |
| Mario Katić                | docent                    | (023) 345 038 | makatic@unizd.hr                            | vrijeme konzultacija |
| Jadran Kale<br>(50%)       | docent                    | (023) 345 038 | jkale@unizd.hr                              | vrijeme konzultacija |
| Katica Burić<br>Ćenan      | poslije-<br>doktorantica  | (023) 345 058 | kburic@unizd.hr                             | vrijeme konzultacija |
| Jelena Kupsjak             | asistentica               | (023) 345 015 | jkupsjak@unizd.hr                           | vrijeme konzultacija |
| Ivana Štokov               | asistentica               | (023) 200 840 | istokov@unizd.hr                            | vrijeme konzultacija |

### SURADNICI SA SVEUČILIŠTA

|                |                     |                                                                   |
|----------------|---------------------|-------------------------------------------------------------------|
| Nikola Vuletić | Izvanredni profesor | nvuletic@unizd.hr                                                 |
| Ante Jurić     | Docent              | ajuric@unizd.hr                                                   |
| Nataša Šprljan | Viša asistentica    | nsprljan@unizd.hr                                                 |
| Nikša Eterović | Docent              | <u><a href="mailto:neterovic@unizd.hr">neterovic@unizd.hr</a></u> |

| OSTALI SURADNICI          |                       |                      |
|---------------------------|-----------------------|----------------------|
| <b>Suzana Marjanić</b>    | Docentica             | suzana@ief.hr        |
| <b>Grozdana Marošević</b> | Znanstvena savjetnica | grozdana@ief.hr      |
| <b>Mario Šlaus</b>        | Redoviti profesor     | mslaus@hazu.hr       |
| <b>Josip Zanki</b>        | Izvanredni profesor   | zankijosip@gmail.com |
| <b>Tvrtko Zebec</b>       | Znanstveni savjetnik  | zebec@ief.hr         |
| <b>Snježana Zorić</b>     | Redovita profesorica  | tyti28@gmail.com     |

## O NAMA:

Odjel za etnologiju i antropologiju zadarskoga sveučilišta utemeljen je 2003. godine, a nastava je započela u akademskoj godini 2005./2006.

Program preddiplomskog studija etnologije i antropologije uvodi studente u osnovna teorijska i praktična pitanja struke te posebnu pozornost stavlja na razvoj kritičkog mišljenja o domaćim i stranim kulturama. Uz primarnu usmjerenost na hrvatsko i sredozemno područje, u širem se kontekstu problematiziraju i kulture izvan europskoga prostora. Tijekom studija studenti se upoznaju s osnovnim antropološkim pojmovima poput kulture, društva, religije, obreda, jezika, obitelji i adekvatnim metodama za njihovo istraživanje.

Na diplomskom se studiju produbljuju teorijska i praktična znanja o interkulturalnosti, ritualu, jeziku, identitetu, kulturnoj baštini i ostalim relevantnim antropološkim temama. Stečena su znanja uvjet za dublje razumijevanje i problematiziranje globalnih odnosa moći, migracija i kreiranja identiteta te njihovih reprezentacija u okvirima različitih diskurzivnih strategija.

Terenska nastava i stručna praksa sastavni su dio nastavnoga plana i programa studija etnologije i antropologije. Terenska nastava uključuje upoznavanje terena u neposrednoj zadarskoj okolini i otocima, ali i na drugim hrvatskim otocima, a osobita se pozornost posvećuje proučavanju kulture Hrvata u Bosni i Hercegovini. Rezultati tih istraživanja objavljuju se u ediciji *Studentska etnografija*. Stručna praksa provodi se u suradnji s etnografskim muzejima diljem Hrvatske s kojima Odjel potpisuje ugovore i programe suradnje.

Odjelu je uspostavio suradnju s nizom europskih i nekolicinom izvaneuropskih sveučilišta. Studijska putovanja suradnika Odjela i studentske razmjene uključuju boravke na mnogim sveučilištima s kojima Odjel i Sveučilište u Zadru imaju potpisane ugovore o suradnji.

## MEĐUNARODNA SURADNJA BILATERALNA SURADNJA

Odjel je samostalno ili u suradnji s drugim partnerima organizirao niz međunarodnih i domaćih znanstvenih i stručnih skupova, te druga znanstvena i stručna događanja. U suradnji s Odsjekom za etnologiju i kulturnu antropologiju te Hrvatskim etnološkim društvom svake se druge godine organizira studentski skup *Ideš dalje!* na kojem najuspješniji studenti predstavljaju svoje diplomske radove.

# STUDIJSKI PROGRAMI

## Preddiplomski sveučilišni studij etnologije i antropologije (dvopredmetni)

**Trajanje studija:** Trogodišnji studij; 6 semestara (180 ECTS bodova)

**Uvjeti upisa na studij:** Posjedovanje prethodne kvalifikacije, uz položene ispite obveznih predmeta državne mature (razina 4.2 ili više prema Hrvatskom kvalifikacijskom okviru).

### Kompetencije koje se stječu po završetku studiranja:

Program sveučilišnoga preddiplomskog studija etnologije i antropologije omogućuje studentu stjecanje osnovnih znanja i teorijskih spoznaja iz kulturne antropologije, razumijevanje etnografskih metodoloških načela, te praktičnu primjenu stečenih znanja. Završetkom studija etnologije i antropologije studentu se omogućuje prepoznavanje kulturne raznolikosti globaliziranog svijeta, razumijevanje značaja baštine i tradicije u lokalnom kontekstu, te određenje njihove specifičnosti u sredozemnom i europskom kontekstu. Tijekom šest semestara nastave preddiplomskoga studija student stječe temeljna teorijska, metodološka i praktična znanja iz područja etnologije i kulturne antropologije. U šestom semestru student polaže završni ispit na kojem se provjeravaju stečena znanja iz obveznih kolegija.

### Poznavanje, razumijevanje i primjena znanja

- razlikovati osnovne pojmove, teorijske pravce i područja interesa etnologije, antropologije i folkloristike
- razumjeti nastanak, obilježja i osobitosti različitih fenomena poput rituala, religije, umjetnosti, jezika i dr.
- upoznati povijesni razvoj etnologije, kulturne antropologije i folkloristike
- prepoznati i objasniti važnost njegovanja kulturne i jezične raznolikosti
- uočiti, analizirati i interpretirati kulturne i društvene osobitosti sredozemnog i širega europskog prostora
- usvojiti i primijeniti osnove kvalitativnih istraživanja u okviru metodologijskih kolegija
- opisivati, analizirati i uspoređivati različite kulturne fenomene.

### Sposobnosti rješavanja problema

- identificirati sličnosti i različitosti kulturnih pojava
- opažati procese kulturnog oblikovanja krajolika
- kritički interpretirati etnografije
- prepoznati procese prožimanja kulture i identiteta
- razviti kritički stav prema svakom obliku stereotipiziranja i uvažiti posebnost svake kulture.

### Praktične kompetencije i prezentacije

- odabrati, oblikovati i prezentirati elemente kulturne baštine stručnoj i općoj publici
- sposobnost organizacije timskog rada i njegovo prilagođavanje osobitostima zajednice
- predložiti kreativna rješenja kulturnih reprezentacija putem različitih medija (tekst, film, fotografija, glazba i dr.)
- uočiti i procijeniti potencijal kulture i njezine prezentacije u suvremenom turističkom kontekstu.

### Vještine učenja

- sažimati i tumačiti stručnu i znanstvenu literaturu na hrvatskom i stranim jezicima
- primijeniti znanja iz struke u prezentiranju kulturnih fenomena široj javnosti
- razviti pozitivan stav prema vlastitoj profesiji i njezinim etičkim načelima

**Stručni naziv koji se stječe završetkom studija:** sveučilišni prvostupnik/  
prvostupnica (baccalaureus / baccalaurea) etnologije i antropologije (univ. bacc. ethno-  
et anthrop.).

### Popis kolegija po semestrima:

| Šifra kolegija | Naziv kolegija                                    | Status | Sati tjedno |    |    | ECTS |
|----------------|---------------------------------------------------|--------|-------------|----|----|------|
|                |                                                   |        | P           | S  | V  |      |
| I. SEMESTAR    |                                                   |        |             |    |    |      |
| EAP101         | Uvod u etnologiju i kulturnu antropologiju        | O      | 30          | 30 | –  | 5    |
| EAP102         | Uvod u folkloristiku                              | O      | 30          | 30 | –  | 5    |
| EAP103         | Akademski praktikum                               | O      | –           | 15 | 15 | 3    |
|                | Strani jezik struke                               | O      | 15          | –  | 15 | 2    |
| II. SEMESTAR   |                                                   |        |             |    |    |      |
| EAP201         | Antropološko pojmovlje                            | O      | 30          | 15 | –  | 4    |
| EAP202         | Metode, tehnike i etika etnografskog istraživanja | O      | 30          | 15 | 15 | 4    |
| EAP203         | Etnografije Hrvatske                              | O      | 30          | 30 | –  | 5    |
|                | Strani jezik struke                               | O      | 15          | –  | 15 | 2    |
| III. SEMESTAR  |                                                   |        |             |    |    |      |
| EAP301         | Lingvistička antropologija                        | O      | 30          | 30 | –  | 5    |
| EAP302         | Povijest hrvatske etnologije                      | O      | 30          | –  | –  | 4    |
| EAP303         | Etnomuzikologija                                  | I      |             | 30 | –  | 3    |
| EAP304         | Medicinska antropologija i etnomedicina           | I      | 15          | 15 | –  | 3    |
| EAP305         | Antropologija religije                            | I      | 15          | 15 | –  | 3    |
| EAP306         | Etnografije Jugoistočne Europe                    | I      | 15          | 15 | –  | 3    |

| IV. SEMESTAR |                                                              |   |    |    |     |   |
|--------------|--------------------------------------------------------------|---|----|----|-----|---|
| EAP401       | Mediterranistika                                             | 0 | 30 | 15 | 15  | 5 |
| EAP402       | Iščitavanje kulture: odabrane etnografije svijeta            | 0 | 30 | 15 | –   | 4 |
| EAP403       | Nošnja i kultura odijevanja                                  | I | 15 | 15 | –   | 3 |
| EAP404       | Antropologija plesa                                          | I | 15 | 15 | –   | 3 |
| EA405        | Nematerijalna kulturna baština: Klapsko pjevanje             | I | –  | –  | 30  | 2 |
| V. SEMESTAR  |                                                              |   |    |    |     |   |
| EAP501       | Antropologija obitelji i srodstva                            | 0 | 30 | 15 | –   | 4 |
| EAP502       | Kulturne ustanove i baština                                  | 0 | 15 | –  | 15  | 3 |
| EAP503       | Stručna praksa                                               | 0 | –  | –  | 60  | 2 |
| EAP504       | Vizualna kultura                                             | I | 15 | 15 | –   | 3 |
| EAP306       | Performans u svakodnevici                                    | I | 15 | –  | 30  | 3 |
| VI. SEMESTAR |                                                              |   |    |    |     |   |
| EAP601       | Metodologija istraživanja: eksperiment, imaginacija, pisanje | 0 | 30 | 15 | –   | 4 |
| EAP602       | Završni ispit                                                | 0 | –  | –  | 150 | 5 |
| EAP603       | Hodočašća i sveta mjesta                                     | I | 15 | 15 | –   | 3 |
| EAP604       | Etnologija i turizam                                         | I | 15 | 15 | –   | 3 |
| EAP605       | Fizička i forenzička antropologija                           | I | 30 | –  | –   | 3 |
| EAP403       | Nošnja i kultura odijevanja                                  | I | 15 | 15 | –   | 3 |
| EA406        | Nematerijalna kulturna baština: Klapsko pjevanje             | I | –  | 30 | –   | 2 |

\*Obvezatni kolegij na sveučilišnoj razini.

### Popis izbornih kolegija koji se nude studentima drugih studija u zimskom semestru

| Naziv kolegija                          | Status kolegija | Sati tjedno |    |    | ECTS |
|-----------------------------------------|-----------------|-------------|----|----|------|
|                                         |                 | P           | S  | V  |      |
| Etnomuzikologija                        | I               | 15          | 15 | –  | 3    |
| Etnografije Jugoistočne Europe          | I               | 15          | 15 | –  | 3    |
| Medicinska antropologija i etnomedicina | I               | 15          | 15 | –  | 3    |
| Vizualna kultura                        | I               | 15          | 15 | –  | 3    |
| Performans u svakodnevici               | I               | 15          | –  | 30 | 3    |

### Popis izbornih kolegija koji se nude studentima drugih studija u ljetnom semestru

| Naziv kolegija                                   | Status kolegija | Sati tjedno |    |   | ECTS |
|--------------------------------------------------|-----------------|-------------|----|---|------|
|                                                  |                 | P           | S  | V |      |
| Nošnja i kultura odijevanja                      | I               | 15          | 15 | – | 3    |
| Antropologija plesa                              | I               | 15          | 15 | – | 3    |
| Etnologija i turizam                             | I               | 15          | 15 | – | 3    |
| Fizička i forenzička antropologija               | I               | 30          | –  | – | 3    |
| Hodočašća i sveta mjesta                         | I               | 15          | 15 | – | 3    |
| Nematerijalna kulturna baština: Klapsko pjevanje | I               | –           | 30 | – | 2    |

## **Diplomski sveučilišni studij etnologije i antropologije (dvopredmetni)**

**Trajanje studija:** dvogodišnji studij, 4 semestra (120 ECTS bodova)

**Uvjeti upisa na studij:** Završen sveučilišni preddiplomski studij (6. stupanj prema Hrvatskom kvalifikacijskom okviru). Uz polaganje razlikovnih ispita iz obvezatnih kolegija studij mogu upisati studenti koji su završili srodne i druge preddiplomske sveučilišne studije.

### **Kompetencije koje se stječu po završetku studiranja:**

Program sveučilišnoga diplomskog studija etnologije i antropologije omogućuje studentu produbljivanje znanja i teorijskih spoznaja iz kulturne antropologije, kritičku uporabu etnografskih metodoloških načela i njihovu prilagodbu istraživačkim potrebama te praktičnu primjenu stečenih znanja. Završetkom studija etnologije i antropologije u kojem je naglašena potreba interdisciplinarnih istraživačkih pristupa student stječe dublje razumijevanje položaja čovjeka u globaliziranome svijetu, njegove uloge u stvaralačkim procesima baštine, tradicije i kulture, s osobitim naglaskom na sredozemni i europski kontekst. Tijekom tri semestra nastave diplomskoga studija student stječe napredna teorijska, metodološka i praktična znanja iz područja etnologije i kulturne antropologije, a u četvrtome semestru, uz potporu mentora, izrađuje diplomski rad u kojem primjenjuje studijem stečene kompetencije. Uspješna javna obrana diplomskoga rada preduvjet je završetku studija.

### **Završetkom studija magistar etnologije moći će:**

#### **Poznavanje, razumijevanje i primjena znanja**

- razlikovati i interpretirati suvremene antropološke teorije i pravce
- prepoznati potrebu njegovanja kulturne raznolikosti i interkulturnoga dijaloga u globalnom kontekstu
- razlikovati specifičnosti kulturnih obilježja Sredozemlja u dijakronijskoj perspektivi
- promišljati suodnos između kulture i identiteta te prepoznavati rezultate etnojezičnih dodira i njihov utjecaj na jezičnu i kulturnu raznolikost
- interpretirati različite oblike kulturnih praksi: izvedbene aspekte reprezentacija vlastite kulture, vizualne i glazbene izričaje, literarne opise
- primjenjivati usvojena metodologijska znanja u samostalnim terenskim istraživanjima

#### **Donošenje zaključaka i sudova**

- analizirati, identificirati i promišljati etnografije, njezine eurocentrične uporabe i promišljati ih unutar teorijskih okvira postkolonijalnih studija
- kritički promišljati pojam kulture kroz jezik, etnicitet, religiju, rod te ritual, umjetnost i druge modele simboličkog odražavanja kulturnih vrednota
- objasniti ulogu kulturne baštine u izražavanju i stvaranju lokalnoga, regionalnog i nacionalnog identiteta i kritički valorizirati njezinu primjenu

#### **Prezentacije**

- osmisлити i oblikovati etnografski tekst na osnovu empirijskih podataka i projektnog zadatka usmjerenog prije svega na stvaratelje kulturnih praksi
- osmisлити i uobličiti javnu prezentaciju koja se temelji na vlastitim terenskim istraživanjima

- samostalno osmisлити i javno prezentirati načine upravljanja kulturnom baštinom na temelju provedene stručne prakse
- integrirati stečena teorijska i metodološka znanja u vrjednovanju zaštićenih prirodnih prostora i kulturnih krajolika uz aktivno sudjelovanje lokalne zajednice
- primijeniti stečena znanja o kulturnoj baštini u okvirima turističkih potreba

#### Vještine učenja

- samostalno proučavati i valorizirati stručnu literaturu na hrvatskome i stranim jezicima
- samostalno se koristiti suvremenim komunikacijskim tehnologijama
- primjenjivati etička načela u samostalnom i grupnom istraživanju i terenskome radu
- argumentirano sudjelovati u interkulturalnim i interdisciplinarnim promišljanjima kulture
- opisivati kulture uvažavajući kontekste koji određuju njezine specifičnosti
- znanstveno artikulirati određeni problem i predložiti njegova rješenja.

**Stručni naziv koji se stječe završetkom diplomskog studija:** Magistar/magistra etnologije i antropologije (mag. ethno. et anthrop.)

#### Popis kolegija po semestrima:

| Šifra kolegija | Naziv kolegija                             | Status | Sati tjedno |    |    | ECTS |
|----------------|--------------------------------------------|--------|-------------|----|----|------|
|                |                                            |        | P           | S  | V  |      |
| I. SEMESTAR    |                                            |        |             |    |    |      |
| EAD101         | Interkulturalnost u suvremenoj teoriji     | O      | 30          | 15 | –  | 5    |
| EAD102         | Stručna praksa i terensko istraživanje     | O      | –           | –  | 30 | 2    |
| EAD103         | Teorije rituala                            | I      | 15          | 15 | –  | 4    |
| EAD104         | Urbana antropologija                       | I      | 15          | 15 | –  | 4    |
| EAD105         | Antropologija umjetnosti u javnom prostoru | I      | 15          | –  | 30 | 4    |
| EA306          | Performans u svakodnevici                  | I      | 15          | –  | 30 | 3    |
| ONO103         | Etnolingvistički seminar                   | I      | 15          | 15 | 15 | 4    |
| II. SEMESTAR   |                                            |        |             |    |    |      |
| EAD201         | Stvaranje baštine                          | O      | 15          | 15 | 15 | 5    |
| EAD202         | Etnografije Sredozemlja                    | I      | 15          | 15 | 15 | 5    |
| EAD203         | Kako nastaje ime?                          | I      | 15          | 15 | 15 | 5    |

|                      |                                                  |   |    |    |     |    |
|----------------------|--------------------------------------------------|---|----|----|-----|----|
| EAD204               | Nematerijalna kulturna baština: klapsko pjevanje | I | –  | 30 | –   | 2  |
| <b>III. SEMESTAR</b> |                                                  |   |    |    |     |    |
| EAD301               | Obrati u antropologiji                           | O | 30 | 15 | –   | 5  |
| EAD302               | Praktikum etnološkog istraživanja i prezentacije | I | 15 | –  | 15  | 4  |
| EAD103               | Teorije rituala                                  | I | 15 | 15 | –   | 4  |
| EA305                | Performans u svakodnevi                          | I | 15 | –  | 30  | 3  |
| ONO105               | Etnolingvistički seminar                         | I | –  | 30 | 15  | 4  |
| <b>IV. SEMESTAR</b>  |                                                  |   |    |    |     |    |
| EAD401               | Diplomski praktikum                              | O | –  | 15 | 15  | 2  |
| EAD402               | Diplomski rad                                    | O | –  | –  | 150 | 13 |

**Popis izbornih kolegija koji se nude studentima drugih studija u zimskom semestru**

| Šifra kolegija | Naziv kolegija                                   | Status | Sati tjedno |    |    | ECTS |
|----------------|--------------------------------------------------|--------|-------------|----|----|------|
|                |                                                  |        | P           | S  | V  |      |
| EAD104         | Urbana antropologija                             | I      | 15          | 15 | –  | 4    |
| EAD105         | Antropologija umjetnosti u javnom prostoru       | I      | 15          | –  | 30 | 4    |
| EAD302         | Praktikum etnološkog istraživanja i prezentacije | I      | 15          | 15 | 15 | 4    |
| EA305          | Performans u svakodnevi                          | I      | 15          | –  | 30 | 3    |
| ONO105         | Etnolingvistički seminar                         | I      | 15          | 15 | 15 | 4    |

**Popis izbornih kolegija koji se nude studentima drugih studija u ljetnom semestru**

| Šifra kolegija | Naziv kolegija                                   | Status | Sati tjedno |    |    | ECTS |
|----------------|--------------------------------------------------|--------|-------------|----|----|------|
|                |                                                  |        | P           | S  | V  |      |
| EAD202         | Etnografije Sredozemlja                          | I      | 15          | 15 | 15 | 5    |
| EAD203         | Kako nastaje ime?                                | I      | 15          | 15 | 15 | 5    |
| EAD204         | Nematerijalna kulturna baština: Klapsko pjevanje | I      | –           | 30 | –  | 2    |